

Ανακοίνωση για το Δικαίωμα των Ατόμων με Νοητική Αναπηρία να ασκούν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι

Η Επιτροπή Προστασίας Ατόμων με Νοητική Αναπηρία, έχει συζητήσει το θέμα των εκλογών σε συναντήσεις με εκπροσώπους των Ατόμων με Νοητική Αναπηρία (αυτοσυνηγόρους) από τις ακόλουθες δομές: **Ίδρ. Χρίστου Στέλιου Ιωάννου, Ίδρ. Μαργαρίτας Λιασίδου, Κέντρο Μέρας Το Σπίτι του Μάριου, Παγκύπριος Συνδ. για Άτομα με Αυτισμό, Φιλανθρωπικό Ίδρ. Τοξότης, Σωματείο Χάρισμα, Πρότυπο Κέντρο Μέρας Απ. Λουκάς, Σωματείο Πρόσβαση.**

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι το δικαίωμα ψήφου διασφαλίζεται από το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών.

Αφορά όλους τους πολίτες της Δημοκρατίας άνω των 18 ετών που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους. Στις περιπτώσεις των Ατόμων με Νοητική Αναπηρία (ΑμεΝΑ) αυτό το δικαίωμα καταργείται όταν βάσει της νομοθεσίας Περί Διαχείρισης Περιουσίας Ανικάνων Προσώπων του 1996, εκδίδεται διάταγμα διαχείρισης και καθιστά τα άτομα ανίκανα, αφαιρώντας τη δικαιοπρακτική τους ικανότητα. Επίσης πολλά ΑμεΝΑ που θέλουν να ψηφίσουν δεν έχουν εγγραφεί στους εκλογικούς καταλόγους είτε γιατί οι γονείς δεν το θεώρησαν απαραίτητο είτε γιατί δεν είχαν την κατάλληλη ενημέρωση και στήριξη.

Πολλά ΑμεΝΑ που ψηφίζουν και έχουν ψηφίσει στο παρελθόν αναφέρουν διάφορες δυσκολίες όπως:

- Δυσκολία στο να κατανοήσουν τους πολιτικούς και το πρόγραμμα τους
- Στις πολιτικές διαφημίσεις γίνεται αναφορά μόνο σε υποσχέσεις και όχι σε πράξεις
- Στις πολιτικές συζητήσεις δεν υπάρχουν υπότιτλοι ούτε διερμηνεία στη νοηματική
- Συχνά τα εκλογικά κέντρα είναι ακατάλληλα
- Δεν είναι προσβάσιμα για όλα τα άτομα με κινητικά προβλήματα (πρέπει να ενημερώσουν από πριν) αλλά και για άτομα με άλλες αναπηρίες
- Πολλά είναι χωρίς ράμπες και με ψηλά παραβάν/πάγκους
- Δεν υπάρχει διερμηνεία στη νοηματική γλώσσα

- Δεν προβλέπονται ψηφοδέλτια σε braille (επιτρέπεται μόνο συνοδός)
- Δεν έχουν βοήθεια για να κατανοήσουν **πως** είναι ένα ψηφοδέλτιο
- Δεν ξέρουν όλοι να διαβάζουν τα ονόματα των υποψηφίων
- Πολλές φορές οι γονείς, τους επιβάλλουν ποιον να ψηφίσουν
- Καμιά φορά στα εκλογικά κέντρα οι ίδιοι οι υπάλληλοι τους υποδεικνύουν ποιον να ψηφίσουν
- Δεν έχουν πρόσβαση για να είναι και οι ίδιοι υποψήφιοι

Για τα πιο πάνω προβλήματα οι αυτοσυνήγοροι έχουν κάνει τις δικές τους προτάσεις και εισηγήσεις:

- Από τους υποψήφιους πολιτικούς θέλουν να ακούνε νέες ιδέες οι οποίες να εκφράζονται με απλά λόγια
- Τα προγράμματα να είναι σε εύκολη γλώσσα (easy to read)
- Να μπορούν να μιλούν άνετα με τους υποψήφιους
- Να ακούνε οι πολιτικοί τα αιτήματα τους
- Να υπάρχει σεβασμός προς τα ΑμεΑ
- Να μην τους επισκέπτονται μόνο για να βγάζουν φωτογραφίες
- Να παρέχεται στήριξη στα ΑμεΑ για να ασκούν τα δικαιώματά τους
- Να υπάρχουν συνοδοί που θα βοηθήσουν στις εκλογές
- Οι συνοδοί να είναι έμπιστα πρόσωπα
- Να συμπεριφέρονται υπεύθυνα στα άτομα με αναπηρίες
- Να προηγούνται βίντεο που να εξηγούν σε απλή γλώσσα και στη νοηματική πως είναι η διαδικασία των εκλογών
- Να μπαίνουν οι φωτογραφίες των υποψηφίων για να τους αναγνωρίζουν

Η Επιτροπή συμμερίζεται τις απόψεις των αυτοσυνηγόρων και ευελπιστεί ότι στην επόμενη εκλογική διαδικασία, τα πιο πάνω θα είναι εφικτά ώστε όλα τα άτομα με αναπηρίες και ιδιαίτερα με νοητική αναπηρία να μπορούν με τις ανάλογες θεσμικές αλλαγές αλλά και τα κατάλληλα μέτρα στήριξης, να ασκούν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.